

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Izhaja vsak dan zvečer izvenšede nedelje in praznike.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

v Ljubljani na dom dostavljen:

v upravnistvu prejeman:

celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcove ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnistvo: Knaflcove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Zora puca!

Včeraj je naša stranka priredila izjemen javen shod v Kostanjevici. Udeležilo se ga je 400 mož več, ki so se zbrali na trgu. Med zborovalci je bilo tudi kakih 30 klerikalcev, ki so se začeli mrmrati.

V imenu stranke je otvoril shod župan Bučar, ki je pozdravil zborovalce. Predsednikom je predlagal gducitelja iz Sv. Križa g. Ivana Malneriča, ki je z ognjevit besedo pozdravil odposlanca izvrševalnega odbora g. dež. poslanca dr. Ivana Bračnca, kostanjevškega rojaka, in dr. Gregorja Žerjavo.

Prvi je govoril

dr. Ivan Oražen.

Sporočil je iskren pozdrav izvrševalnega odbora kostanjevškemu okraju ter se nato v razgovoru o položaju Slovencev pred vsem lotil šolskega vprašanja, ki je od ljudske sole gor do vseučilišča tako uravnavano, da nam vzgaja janičarje. Ako pa znamo pravično zahtevati do narodne sole, ako se zbiramo, da bi se v mehan postavili in dostojnosti pogovorili, kje bi naši narodni osiroteli otroci postavili učilnice, pa nas pod zaščito varnostnih organov sme pobijati noben nepravilnik, med tem ko nas v vsemesečno ječo zapirajo, ko nas streljajo, ako damo duška žaljenemu četu z nedolžno demonstracijo, s katero nismo skrivili nikomur niti lasu.

Na kulturnem polju greši zoper nas vladni sistem, ker nam odreja pravico do šol in sicer do ljudskih na koroškem, spodnjem stajerskem in primorskem, do obrtnih, srednjih in visokih pa sploh povsod, tudi na Kranjskem. Narodnih šol nam vlada ne da, iz tujih nas po izjavi, z izjemo glede ljudskih šol, kamor nas narodni nasprotniki vabijo, da nas ondi narodno umore.

Država pa nam je mačeha tudi na gospodarskem polju. Ne glede samo na to, da nam je vladna denarna podpora redka kapljica, da smo zamenjani v vsakem gospodarskem oziru, celo prometna sredstva so pri nas le v povojih, so Nemci v bujem razvitju.

Govornik se peča nato s sovražnim nam sistemom v pravosodju, pri vladi, financii itd. Še sedaj velja naša prva mesta tuje — to na Kranjskem, a po drugih slovenskih

deželah pa sploh vsa izključno Nemcem ali narodnim odpadnikom.

Kje iskati pomoči? Sami v sebi! Odločnosti trebamo. Nič več ne bomo nastavliali drugo lice udarcu, ako smo ga prejeli na eno, ne! Enaka pravica za vse; kdor nas tepe, bodi tepen!

Prehajajo na splošni položaj izvajajo govornik, da tvorimo Slovani stebel Avstrije, da bi je brez nas ne bilo. Toda kratkovidni birokrati iz pritisaka n. pr. v Pragi nad 1/2 milijona Čehov ob zid, da more pravicirati pešica bursev, preganja poslance, da bi onemeli ti klicatelji in voditelji ljudstva, zanaša umetnim potom razpor med brate Srbe in Hrvat in jih dolži veleizdaje, ako ne more izzvati bratomornega boja med njimi, vse to s prozornim namenom, da jači nemstvo in slabi slovanstvo. Nemško kruhoborstvo ne pozna pravice. Dokaz nam je Bosna in Hercegovina, koder ni niti enega Nemca. Lomacina, a Nemcev uradnikov toliko, da se dogajajo slučaj, ko ni moč niti brzojavke pisati niti v hrvaškem, niti v srbskem, ampak edino v nemškem jeziku. Ne ljubezer, in adanost prebivalstva, ampak bajoneti držbe Bosance pri Avstriji, pri kratkovidni Avstriji, ki si vzgaja nevoljo ob mejah, koder lahko vsak čas zapoje vojna trobenta.

Nasprotnike imamo tudi doma. Kranjska hranilnica izpleta iz naših žuljev škorpione, s katerimi nas biča, taki škorpioni so sulferajnske šole in nemška bojna društva. Kakšen odgovor ji dajmo, čutim jaz in čutite vi. Drugi nevarni nasprotnik nam je baron Schwarz. Pričakovali smo po septembrskih dogodkih, da zgine, ker ni mož na mestu, ker se je pod njegovo egido prelila nedolžna kri. Toda baron se dobro počuti na svojem stolu. Temu pa je kriva klerikalna stranka. Po žalostnem dogodku lanske jeseni so pač navidez zakričali, ker so se bali, da se jih ljudstvo kot izdajalec okrene. Komaj pa se je razburjenje malo poglobilo, že so držali gospodu baronu ščit in odbijali strelce narodno-naprednih poslancev v deželni zboru ter mu kovali oklep v svojem časopisu.

H koncu svojega govora bodri g. govornik h krepki in odločni organizaciji gospodarski in politični. Po organizaciji si vzgojimo samozavest, odločnost in ponos, ki bo prislila nasprotnike, da nas upoštevajo, ki bo nam v spes. Na zdar! (Viharno, dolgo, trajno ploskanje in na zdar klici.)

Drugi govornik

dr. Žerjav

Je pred vsem opozoril zborovalce, da je ravnokar vera v nevarnosti. Po kmetskem shodu v „Unionu“ (31. januarja), kjer so kmetje nagnali svoje poslance, je bila vera letos prvič v nevarnosti pretekli teden, ko so prvič napredni govorniki zopet šli na deželo, pa so spet morali nastopiti članki o framazonih, Francozih in o cerkvah, ki so v hleve spremenjene. Kadar gre klerikalcem slabše, pa kar že pripravljene članke o veri objavijo. (Viharna veselost.)

V Ljubli sem povedal, da je v občinah, kjer so mirni duhovniki, vera najbolje spravljena. Povedal sem to s posebnim ozirom na to, da so nekje v tistem kraju kmetje v razporu z duhovščino radi kmetskega zavarovanja. Dr. Krek jih je nagljal z barabami, dekan pa se je tako zameril, da mnogi niso več marali v cerkev. Ne poznam hinavščine in podpisem še danes vse, kar sem kdaj o verskem vprašanju napisal, a vselej sem bil prepričan, da verskih vprašanj na političnih shodih ne bomo rešili. Bila bi to povprečnost, ki bi svobodnomiselnosti nič ne koristila. Boj med raznimi verskimi naziranjimi obstaja tudi med nami, mi mu kot politična stranka pustimo svobodo. Branili pa bomo vsakogar, ki bi ga klerikalizem radi verskega prepričanja hotel preganjati in tirati na gromado. Glede socialne delavnosti je pred vsem merodajno, ali živimo pošteno in smo požrtvovalni za svoj narod, v tem oziru pa so svobodnomiselci boljši kot marsikdo, ki liže altarje in ki pod pobožnim plaščem uganja nemoralnosti, zapeljuje h krivi prisegi in obrekuje (Viharno odobravanje).

Klerikalcem se je tudi hudo zamerilo, da smo se naprednjaki zedinili. Osobito jim ni prav, da v stranki sodelujemo tisti, ki smo bili kot dijaki v narodno-radikalnih društvih. Mi smo seveda v okviru stranke ostali isti in lahko rečemo, da so razmere privedle stranko v radikalno smer. Boj do nočja smo napovedali Nemoem in vladi, ne bomo počivali, dokler ne poženemo zadnjega nemškega uradnika ter ne damo smrtnega udarca kranjskemu lažnemstvu. Začeli smo se demokratično organizovati ter delovati pri koreninski s širjenjem gospodarske organizacije in izobrazbe. Iz tega sledi, da smo na delu, ki smo si ga kot radikalni dijaki stavili. (Odobravanje).

Govornik se je nato pečel z razmerjem kmeta do meščana. Predlaga organizacijo za kranjskevinški okraj. Le ta se bo posvetila najprej gospodarskemu delu. V zadevi ceste na Hrvaško, železniškega vprašanja, vodovodov osobito za vas Oštro itd. bo treba neprestane pozornosti. Lotiti pa se bo moralo dela za rešitev

vinske krize.

Dežela Kranjska je precej storila za regeneracijo vinogradov. A delo je polovičarsko, ker pridelku ni pripravila poti na trg. Organizacija mora izzvati pomoč, da se širi glas o naših vinih. Klerikalni poslanci so pritrdili nagodbi, ki je obljubila vinski zakon na Ogrskem. Še danes ga ni. Na obljube Ogrcev se ne smejo več zanašati. Naša vina ubijajo tuji pridelki. V Ljubljani treba zatreti dalmatinske najemnike, ki točijo cenenega dalmatinca, a niso pravi gostilničarji. Naš gospodarski boj se mora razširiti proti nemškemu vinom, osobito iz Nižnje Avstrije. Kdor hoče biti bolj „nobel“, pije „Vöslavca“, ki je toliko nižjeavstrijski, da je voda tamonja in se je odposlal iz nižjeavstrijske železniške postaje. (Gromovito odobravanje.)

Govornik je končno obledel še izobraževalne naloge društva, ki naj prerodi kranjskevinški okraj.

Ko se je pritrjevanje poglobilo, se je izbral soglasno sledeči pripravljatelj odbora: Lavoslav Bučar, župan, dr. Albin Češark, zdravnik, Rado Jereb, notarski substitut, Anton Straus ml., posestnik, Ivan Malnerič, nadučitelj, Martin Volovec, posestnik, Fran Gregorič, posestnik, Martin Radaj, kamnecsek, Fran Dolinar, posestnik.

Po kratkem razgovoru o nekaterih gospodarskih vprašanjih, je predsednik zaključil ob splošnem navdušenju zborovanje.

Shod v Trzinu.

V Trzinu na Gorenjskem se je vršil včeraj ob 11. uri dopoldne v prostorih Bastiljeve gostilne javen shod, katerega se je udeležilo nad 100 ljudi. Shod otvoril notar Marinček in da na glasovanje predsedniško kandidaturu g. Riharda Maljaja, ki se enoglasno sprejme. Nato poroča deželni poslanec dr. Vilfan o nedelavnosti deželnega zbora za časa prejšnjih zasedanj, omenja pogajanja za volilno reformo v deželni zbor

ter govori o sklepih deželnega zbora v zadnjem zasedanju. Med drugim omenja za Trzice posebno važno spremembo občinskega volilnega reda, s katero ako se ustreže zahtevi narodno napred. poslancev in odpravi viriliste ter častne občane — pade ta trg čez noč v slovenske roke. Omenja tudi pomen ustanovitve dež. kreditne banke. Z njo bomo dosegli, da naši ljudje ne bodo več drveli v »Kranjsko hranilnico«, ki je Slovenecem sovražnica, daš živijo od slovenskega denarja. V nadaljnjem govoru omenja še druge predloge in sklepe deželnega zbora, nakar se njegovo poročilo z odobravanjem sprejme.

Deželni poslanec Turk govori o političnem položaju na Kranjskem. Napada kar najostreje ponemčevalni sistem kranjske deželne vlade. Baron Schwarz se mu zdi, da je revček Andrejček. V nadaljnjem govoru utemeljuje potrebo novih šol. Nujna je velika obrtna šola v Ljubljani, da bo naš obrtnik lahko konkuriral z drugimi. Splošna želja slovenskega naroda je pa tudi slovensko vseučilišče. Sedaj so začeli Nemci našo dijak iz nemških visokih šol celo ven metati. Ven s slovenskim vseučiliščem! (Ploskanje.)

Notar Marinček utemeljuje in prebere resolucije, ki se soglasno sprejmejo. Shod pozivlja vlado, da takoj ustanovi v Ljubljani pravoslovno stolico in kar najhitreje celo vseučilišče. Shod pozdravlja slovensko enoto, protestuje kar najodločneje proti ponemčevalnemu sistemu zlasti pa proti imenovanju ministra Sturgkha in Hohenbargerja. Shod izreka končno zahvalo in zaupanje trziškemu poslancu dr. J. Vilfanu. Po sprejetih resolucijah dobi besedo predsednik »N. D. O.« Ribnikar. Govori o suženstvu in hlapčevanju, ki se je privzgojilo našemu narodu, kar pa mu samo škoduje. Ravno radi tega nas vlada biča, kakor prave sužnje in se iz nas norčuje. Trziškemu delavstvu priporoča stanovske organizacije. Proti nemškemu velekapitalu mora slovenski delavec v Trzinu postaviti krepko narodno — socialno organizacijo, če noče še nadalje hlapčevati.

Nato pa dobi besedo socialni demokrat Stenovec, ki govori samo zato, da govori. Pripoveduje stvari, ki niso s shodom v nobenem stiku. Pozna se mu da, je začel pri Kristanu šele v šolo hoditi. Naučil se pa je le se prve socialno — demokratske vrline — surovosti. V svojim bese-

LISTEK.

Belgrad.

Potopisne slike iz l. 1905. in 1906.

Napisal Anton Trstenjak.

(Dalje.)

Ni torej čudo, ako sami o sebi nimamo pravih pojmov. Odvetniški kandidat, o katerem sem ravnokar pripovedoval, udeležil se je tudi sokoškega zleta (1906) v Zagrebu in nam je v družbi pripovedoval, kaj je videl v Zagrebu. Pravil nam je, da je videl na zletu Čeha, Poljake, Slovence, Srbe, Hrvat in Bolgare. Vsi Sokoli so mu bili pogodu; za pristne Slovence je smatral Čeha, Hrvat, Poljake, Srbe in Slovence, le Bolgari da ne spadajo v naše slovansko kolo. Bolgari so temu »srbskemu« Sokolu pravi Mongoli, pristen mongolski tip, in ker imajo Bolgari po njegovem mnenju mongolski tip in ker so mongolsko plemo, zato jih je on izključil iz slovanskega Sokolstva. Sam ga je bilo, da so taki bolgarski sokoli kazili zagrebško slavnost. Ali ne samo ta »Slovan«, nego tudi drugi kratkovidci, ki so naše gore listi, imajo take budalaste pojme o Slovanstvu. Izmed zbrane gospode ni nihče oporekal velikemu

sovražniku mongolskega tipa, in zdelo se je vsem, da je ognjevit mož modro govoril. Ni se dal prepričati, da je napak tako naziranje, in menda še danes živi v prepričanju, da omenjeni mongolski tip ne spada v slovansko zvezo.

Krajno rodoljubje je res nekaj naravnega, toda priča pa nam o nizkem in temnem obzorju. Težavno je razširjati obzorje. Česar ne poznaš, po tem ne hrepeniš. Zato so shodi, potovanja velike važnosti. Potovati je treba v nalinje dežele, seznanjati se je treba s tujimi narodi, a nam Slovencev treba je, da se seznanimo s svojimi brati. Osobni stiki in zveze odpirajo nam oči, širijo nam obzorje. Še mnogo je Slovencev, ki menijo, da mi sami lahko kaj dosežemo. Ako pa pogledamo dalje, vidimo, da imamo mnogo bližnjih bratov, da smo eden narod, a vsi skupaj se preslabi, da bi kaj veljali in tehtali v svetovni zgodovini. Tu je treba še dalje pogledati, da se dobi še širše obzorje.

Ko smo imeli leta (1906) kongres jugoslovanskih pisateljev in časnikaarjev v Sofiji, govorili smo vsak svoj jezik: Bolgar je govoril bolgarski, Srb srbski, Rus ruski, Čeh češki, Slovencev slovenski, in vsi smo se popolnoma razumeli. Vsak se je uveril, da nam ni potreba drugih jezikov, in ako bi živeli le nekaj ted-

nov skupaj, naučili bi se govoriti bolgarski in hrvaško-srbski.

Mnogo, jako mnogo je že pripomogel sedanji kralj Srbije Peter I., da so se razmere na našem jugu izpremenile in pobojšale. Odkar je zavladal slavni in junaški rod Karagorjevičev, pričena se na Balkanu nova doba političnega in gospodarskega življenja. V gospodarskem življenju se približujeta Srbija in Bolgarska druga drugi. Obema državama so gospodarske koristi skupne, a v političnem življenju prevladuje slovanska smer, to je nagibanje k slovanskim skupinam. Politično kazalo je obrneno proti Rusiji in proti tistim deželam, v katerih prebivajo Slovani, izlasti južni.

Za kralja Petra začeli so se približevati južni Slovani drug drugemu in ni naključje, da se je to približevanje porodilo v Belgradu. To ni naključje, nego to je program. Modri vladar je spoznal, da je razkrojene slovanske sile treba le zbirati in usredotočevati. V Belgradu se je osnovala južnoslovanska izložba slik; tu se je vršil kongres južnoslovanskih pisateljev in časnikaarjev. Vse to se je vršilo še nedavno. Postavilo se je načelo, da se taki kongresi morajo nadaljevati v Zagrebu, Sofiji in Ljubljani, torej v glavnih središčih južnih Slovanov. Na takih kongresih se spoznavajo

delujoči možje, tu se sklepajo prijateljske zveze, iz katerih se porajajo politične zveze. Od belgrajskega kongresa zavladala je v južnoslovanska publicistiki nova struja, slovanska struja. Pričelo se je delovati za zblizevanje. Danes vemo vsi, da je ravno ta struja dokaj pripomogla, da se je izvršil v zgodovini južnih Slovanov velik čin, ki podaja življenju novo moč. **Srbsko-hrvatski narod**, ki se je nekdanj razdvojil le radi vere in ki se je stoletja smrtno sovražil, združil se je v politični borbi. Zjediniili so se hope Hrvat in Srbi; sklenili so, da začne skupno delovanje. Ta čin je najvažnejšega pomena za vse južne Slovence in ta čin se je izvršil pod pokroviteljstvom mlade Srbije in njenega vladarja, katerega smatramo za največjega sina južnih Slovanov. Kralj Peter nam je danes to, kar nam je bil prej vladika Strossmayer. Hrvatski vladika nam je ustanavljal velike kulturne zavode, akademijo in vseučilišče, a kralj Peter je tudi kulturni delavec, toda njegova sila je večja in važnejša, in to zato, ker on kraljuje državi, katere ima vsak dan na razpolago 300.000 krepkih in hrabrih srbskih vojakov. Na pročelju palače narodnega sobranja v Sofiji stoji napis: **»Sedineni te pravi silata«**. To je geslo bolgarskega naroda posebe, a to isto geslo je geslo srbskega kralja,

in to geslo bi moralo biti geslo vseh južnih Slovanov.

Slovenici gravitujemo na jug. Naš narodni značaj in naše kulturne in gospodarske potrebe vlečejo nas v zvezo balkanskih narodov. Ravno zato so se Slovenci pridružili narodnemu gibanju Srbov in Bolgarov in se udeležujejo vsakega podjetja na kulturnem polju. Tudi leta 1906 je bila taka prilika. Jugoslovanski slikarji in kiparji so priredili v Sofiji izložbo in istočasno se je vršil tam kongres jugoslovanskih književnikov in novinarjev. Kongres se je vršil dne 26., 27., a izložba se je otvorila dne 28. avgusta 1906. Obeh prireditvev so se udeležili Srbi, Hrvati in Slovenci, seveda tudi Bolgari. Priznati nam je, da sta kongres in izložba imela in dosegla popoln uspeh. Važno je to za nas Slovence zato, ker je to bilo prvokrat, da je večje število naših rojakov pohitelo v bolgarsko prestolnico, kjer so se seznanili z razmerami in napredovanjem delavnega bolgarskega naroda. Na svojem potu so Slovenci obiskali Belgrad, a nekateri izmed njih so pohiteli v Carigrad. Kaj smo tu doživeli, videli in opazovali mimogredoč, to naj popišem le v markantnih potezah. To bode sicer slika vsakdanjega življenja, ali iz te splošne slike zreali se življenje naroda.

dičenju je začel namreč navzoče ne-
ljube mu ljudi psovati. Za njim je
govoril drugi socialni demokrat, ki
je zagovarjal internacionalnost so-
cijev in odkritosrečno izpovedal, da
bi on postal že v Borovljah nemšku-
tar, kjer bi se moral s knjižico »N.
D. O.« — obrisati! Končno je odgo-
varjal surovačem g. Ribnikar ter
dokazal, da je nemška socialna de-
mokracija nemško - narodna, laška
laško - narodna, češka češko - narod-
na, le slovenski privesek dunajskih
socialnih demokratov še noče biti
narodni marveč internacionalni,
ali boljše rečeno protinarodni. Tek-
om par let se morajo na Sloven-
skem razmere zbiti. Ali postane
tudi naša socialna demokracija sa-
moštovna in narodna, ali pa se bo vse
slovensko delavstvo združilo pod pri-
porjem narodnega socializma. Pre-
sednik Mally zaključuje nato krasno
uspeli shod.

Zasedanje drž. zbora.

Dunaj, 7. marca. Kakor vse
kaže, bo za predsednika državnega
zbora vendarle izvoljen krščanski
socialc dr. Pattai, ker stoji večina
parlamentarnih strank na stališču, da
je treba pridržati isto posestno stanje
v predsedstvu, kakor v posamičnih od-
sekih, kakršno je bilo pred zaklju-
čenjem državnozbornskega zasedanja.
V parlamentarnih krogih sodijo, da
bo dr. Pattai pri volitvi dobil okrog
291 glasov, in sicer bodo zanj glaso-
vali vsi Nemci, Poljaki, Rumuni in
Malorusi. »Slovenska enota«, socialni
demokratje in dišjaki bodo oddali
prazne glasovnice. Teh bo okoli 230.
V prvi seji poslane zbornice pri-
hodajo sredo bo ministrski predse-
dnik obširno govoril o splošnem poli-
tičnem položaju in se bo
pri tem dotaknil tudi zunanje poli-
tične situacije.

Zunanji položaj je vele- kritičen.

Dunaj, 7. marca. Zunanji položaj
se je izredno poostil. V diplomatskih
krogih sodijo, da je avstro ogrski posla-
nik grof Forgach v Belgradu inter-
veniral, ker hoče avstro-ogrsko vlada
doseči, da se situacija čim najpreje
pojasni. Omahljivo in neiskreno sta-
lišče Srbije provzroča, da presoja
položaj v dobro poučenih krogih kot
bolj kritičen, kakor je bil kdaj prej.
Situacija se je še v toliko poostila,
da je nemška vlada stavila na mi-
stra zunanjih del barona Aehrenthala
vprašanje, ako že ni skrajni čas, da
se stavi Srbiji ultimatum. Splošno vlada
prepričanje, da mora
že v par dneh pasti odločitev, da li
Srbija odneha od svojih neizpolnjenih
zahtev ali pa napravi korak, ki mora
provzročiti vojno.

Srbski protestni shodi.

Belgrad, 7. marca. V Nišu,
Požarevcu, Kragujevcu, Valjevu,
Šabcu in Kruševcu so priredili pro-
testne shode proti vladni nakani, od-
nehati napram Avstro Ogrski glede
bosanskega vprašanja. Teh shodov so
se udeležili tudi častniki. Na shodih
so bile sprejete rezolucije, v katerih
se vlada pozivlja, naj pod nobenim
pogojem ne odneha od svojih zahtev
po teritorialni kompenzaciji in po
avtonomiji Bosne in Hercegovine.

Razburjenje v Belgradu.

Belgrad, 7. marca. Vest du-
najskih listov, da se je srbska vlada

odpovedala vseh teritorialnih zahtev,
je v vseh krogih provzročila silno
razburjenje. Poslanici zahtevajo, naj
se skupščina nemudoma skliče, da bo
jim dana možnost, od vlade zahte-
vati pojasnila, če so vesti dunajskih
listov resnične ali ne. V slučaju, da so
vesti resnične, ni dvomiti, da bo
skupščina inrekla vladi nezaupnico in
da bo ministarstvo primorano od-
stopiti.

Ruski prestovoljci.

Petrograd, 7. marca. Kakor
poročila »Svjet«, je 5. t. m. prvi od-
delek ruskih prestovoljcev odšel preko
Odeze v Srbijo. Kakor zatrjujejo, je
general Lipovac dosedaj nabral nad
100 000 ruskih prestovoljcev. Med
temi je več sto aktivnih in rezervnih
častnikov. Čim se položaj tako po-
ostri, da se bode v gotovostjo lahko
računalo, da vojna izbruhne, se napoti
Lipovac s svojo armado v Srbijo.

Črna gora vstraja ob strani Srbije.

Berolin, 7. marca. Listi jav-
ljajo s Cetinja: Knez Nikola se je
nenadoma vrnil na Cetinje in je takoj
sklical ministrski svet, ki je trajal
dve uri. Predsedoval je knez sam,
navzoči pa so bili prestolonaslednik
in razni vojaški dostojanstveniki. Mi-
nistrski svet je razpravljaval o sploš-
nem političnem položaju in o inter-
veniji v Beogradu. Popoldne
se je seja ministrskega sveta nade-
ljevala. Pri tej je bil navzoč tudi
srbski poslanik Jovanović, ki ga je
po seji sprejel knez v posebni avdi-
jenci. Ministrski svet je sklenil izjavo,
da je črnogorska vlada v vseh vpra-
šanjih popolnoma solidarna s Srbijo.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

V soboto je sodišče nadaljevalo
zaslišanje prvoobtoženega Adama Pri-
bičevića.

Predsednik: Ali ste dopiso-
vali v »Srbsko Kolo«?

Obtožene: Dopisoval sem.
Predno pa dam odgovor na nadaljna
vprašanja, konstatujem, da se mi še
dosedaj niso prečitale obremenjevalne
izpovedbe glavne priče Gjorgja Na-
stića. V rokah imam dokaze, da so
vse trditve Nastićeve neistinite in da
je krivo prisegel, zato zahtevam, da
se mi pove, česa me Nastić dolži.
Na vprašanja bom z ozirom na to
odgovarjal samo v toliko, v kolikor
se mi bo zdelo, da niso v zvezi z
Nastićevimi izpovedbami.

Predsednik: Opozarjam vas,
da bo lahko imelo slabe posledice,
ako ne boste na vprašanja odgovar-
jali. Sicer pa mi povejte, ali ste pi-
sali v »Srbobranu«?

Obtožene: Da, pisal sem lite-
rarne, gospodarske in socialne članke
ter prevode s češkega.

Predsednik: Po organizaciji
srbske samostalne stranke v Virgin-
mostu se je jela propagirati srbska misel,
srbska zastava, cirilica in se iz jav-
nega življenja iztiskoval katoliški ži-
velj. Kaj imate k temu pripomniti?

Obtožene: Kako je bilo po-
preje, ne vem. Toda kolikor sem se
informiral, so baš v tem času nastale
tudi v Virginmostu, kakor povsodi na
Hrvaškem, bolj prijateljske razmere
med Hrvati in Srbi, in sicer baš po
zaslugi naš mlajših, ki smo povsodi
propagirali idejo narodnega edinstva

Hrvatov in Srbov. O istiskovanju
Hrvatov iz javnega življenja v tem
okraju ne more biti govora. Tako so
na primer v Topuskem, kjer se je
vodila borba proti staremu madžaron-
skemu obč. odboru, baš Srbi pre-
lagali, naj se voli za župana Hrvat.

Predsednik: Ali ste opasili
pojav, da so vaši soobtoženci vse
svraščili, kar ni bilo srbsko in da so
Hrvate imenovali »Kranjci«. Obto-
žene: Baš soobtoženci so se odliko-
vali v borbi za pravice Hrvatske. Na-
zivanje »Kranjci« za katolike je moglo
nastati samo iz verske intolerance,
ker se zopet Srbe imenuje »Vlahe«.

Predsednik: Od 1. 1906 na-
prej so jeli popularizirati ime kralja
Petra, da bo Hrvatska propadla in da
bo nad njo zavladal srbski kralj.

Obtožene: Ali sem jaz tako
govoril?

Predsednik: Ne, tega ne
trdi nobena priča, ali tako se je
govorilo v narodu, odkar je bila
osnovana srbska samostalna stranka.

Obtožene: Meni ni znano, da
bi se med narodom tako govorilo.

Predsednik: Ali je vam znano,
da se je med »grško istočnjaki« (Srbi)
širila slika kralja Petra in pela himna
kralja Petra?

Obtožene: To mi ni znano,
sicer pa tudine poznam nobene
himne kralja Petra.

Predsednik: »Srbskega So-
kola« smatrajo za narodno vojsko.
Govori se, da so Sokoli tudi oboro-
ženi in da vsi služijo veleizdajniškim
svrhnam. Ali so vam znane te ten-
denca?

Obtožene: Ne!

Predsednik: Obtožnica na-
vaja, da je priča Crevar pisal soob-
tožencu Oščaniću glede vas, da se
čuvajte, sicer bo on odkril, kakšen
pomen ima »Srbski Sokol« in druge
kulturne institucije.

Na predlog zagovornikov se je
dotočeno pismo prečitalo. Na splošno
presenečenje pa v njem ni tistih
besed, kijih navaja obtožnica.
Državni pravdnik je torej besede, naj
se čuva, sicer da bo odkril, kakšen
pomen ima »Sokol« in druge kulturne
institucije — falzificiral.

Na zahtovo zagovornika dr.
Hinkovića je drž. pravdnik Accurti
sam priznal, da v obtožnici ni
citiral dotičnega mesta iz pi-
sma, marveč ga je samo po
svoje tolmačil.

Predsednik: Ker ste bili
dopisnik »Srbobranov«, kaj mislite o
članku, v katerem se piše: »Srbija
je za nas in bo za nas pričela
tudi vojno«?

Obtožene: In zagovorniki zahte-
vajo, naj se ta članek prečita. So-
dišče konstatuje, da takšnega članka
sploh ni bilo v »Srbobranu«. Državni
pravdnik je zopet v veliki zadregi in
pravi, da si je on sam samo
tako tolmačil neki »Srbobra-
nov« članek. Splošna senzacija.

Predsednik: Ali poznate himno
kralja Petra?

Obtožene: Himno kralja Petra
sploh ni.

Drž. pravnik: To je pesem
»Oro klič« za dostavkom za Petra
Karagorgjevića.

Zagovorniki: To je vendar
Miletićeva pesem! Viharen smeh.

Predsednik: Zakaj so v Glini
osnovali, ko je bil osnovan »Hrv.
Sokol«, tudi srbskega?

Obtožene: To ni res, zakaj
hrvatski in srbski »Sokol« v Glini
sta bila osnovana enega in istega dne.

Predsednik: Zakaj sprejemajo
razen kmetov v »Sokola« tudi do-
služene vojake?

Obtožene: Ker so mnogi
kmetje službeno tudi dosluženi vojaki.
Predsednik: Ali odobravate
vzklike: »Živio kralj Peter«?

Proti temu vprašanju so protesti-
rali zagovorniki, češ da je obtožene
pred zakonom odgovoren samo za
dejanja, ne pa tudi za misli.

Predsednik je moral to vprašanje
umakniti.

Predsednik: Iz teh pojavov
je sklepati, da je ta pokret nastal,
odkar je kralj Peter zasedel pre tol...

Dr. Mazzura: Protestujem proti
takšnemu zasliševanju.

Obtožene: V istem času, ko
so nastale srbske samostalne organi-
zacije, ustanovile so se tudi organi-
zacije hrvatskih strank. Torej je kralj
Peter povzročil tudi organizacijo hr-
vatskih strank... Bučen smeh.

Sodišče bo zasliševanje Adama
Pribičevića nadaljevalo v ponedeljek.

Razporoka. *)

Psihološka drama. — Spisala Paul
Bourget in André Cury.

(K premijeri.)

Nerazdružljivi zakon, ta nena-
ravni in neuravni ostanek iz časov
mračnejših bo izginil v bližnji bo-
dočnosti iz zakonodaje vseh kultur-
nih držav, ki ga še poznajo. Povsodi
se bo upeljala razporoka brez ozi-
ra na konfesijo. Kajti veliko nepotrebnega
gorja je rodil nerazdružljivi
zakon in ga rodi. Tisoč in tisoč člo-
veških bitij, ki so rojena za srečo in
uživanje, je nesrečnih in nezadovolj-
nih po nedolžnem kjer in ker ni
razporoke.

Razporoka pa je človeška insti-
tucija in ima kot taka lahko tudi
svoje slabe strani, slabe posledice. In
te eventualne slabe posledice ter pe-
ripetije, ki utegnejo nastati iz njih,
nam hoče predočiti Bourget - Cury-
jeva psihološka drama. Temeljna
misel te drame je, da tvori razporo-
ka samo etapo na poti, ki vodi k svo-
bodni zvezi (union libre), svobodna
zveza pa zatre rodbino, ter da vpliva
že razporoka in zopetna poroka la-
ko neugodno na družino in dovede
do zapletljajev.

Razporoka je »drama misli«. Sistematično in ponosno sta elimi-
nirala avtorja vsa sredstva za lahek
uspeh. Dikcija je preprosta, osebe in
njihovo nastopanje naravno. Nič ni
disproporcioniranega, idealiziranega,
vse je realno.

Delo je pisano čudovito objektiv-
no. Bourget, prononsirani nasprot-
nik razporoke je lojalen ter ne pri-
kriva nobenega vzroka, ki govori za
institucijo. Bori se z elegantnim
erozjem. Njegova poštenost je tolika,
da iz značajev in dogodkov ne izva-
ja niti sklepov, ki naj bi veljali kot
strogi zakoni. Ob kakem dogodku
razvije svoje nazore in kaže mogoče
posledice. Zato je razumljiv velikani-
ski uspeh, ki ga je imela drama že
pri prvi vprizoritvi, dne 28. janu-
arja 1908 v Parizu. Frenetično so
mu aplavdirali poslušalci, posebno
dame, pristaši, kakor nasprotniki. In

*) Izraza »razporoka« ni skoval
prevajalec, temveč je že pred enim
ali dvema leti izšel pod tem naslo-
vom prevod romana, ki je podlaga
drame. Prevajalec odklanja vsako
odgovornost zanj.

razumljiva je splošna hvala vseh
francoskega časopisja brez razlike.

Toda drama ni imela samo ni-
literarnem, oziroma umetniškem
ljubi sijajnega uspeha, temveč, tako
po prvih predstavah se je vnela hi-
da časnika polemika glede proble-
mov: Nerazdružljivi zakon, razporo-
ka ali svobodna zveza? Vsi veliki
francoski listi so se udeležili kam-
panje in dan na dan so prinašali
članke o tem vprašanju, oziroma o
govore na vprašanja, ki so jih stavi-
li javnosti.

No, razporoka je danes za Fran-
cijo »fait accompli« in nerazdružljivi
zakon definitivno pokopan.

Pač pa ima Bourgetjevo drame
nje, da je razporoka le etapa na poti
k »svobodni zvezi«, prece-
verjetnosti zase. Svobodna zveza
namreč nekoč stopila na mesto raz-
družljivega zakona, četudi mogoče
najprej kot obvezen kontrakt.
Pariski »Le Journal« je priobčil lani
sko leto enkrat originalno sliko
prihodnosti, kjer je bil govor o ta-
kem, na gotov čas sklenjenem pri-
vatnopravnem kontraktu, čigar ka-
šitev stoji pod sankcijo kazni.

Na vsak način pa je vprašanje
o razporoki tudi za nas interesantno.
Kajti tudi pri nas je zakon razdruž-
ljiv, toda le, ako ob času sklenitve ne
pripada nobeden izmed obeh kopa-
landov katoliški cerkvi. Za onega
ki vstopi po sklenjenem zakonu v
katoliško cerkev, postane nerazdruž-
ljiv. Praktične posledice lahko
vsak sam izvaja, ako hoče biti dele-
žen dobrot razporske.

abs. jur. V. J.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 6. marca.

Predseduje župan Hribar, vlada
zustopu vladni svetnik Kremenšek,
navzočih 26 občinskih svetnikov.

Župan konstatira sklepčnost
otvori sejo, ter imenuje za overova-
telja zapisnika občinskega svetnika
Megliča in Vidmarja. Obč. svet
dr. Majaron in Pavšek sta svojo od-
sotnost opravičila.

Naznanila predsedstva.

Upraviteljstvo električne cestne
železnice je seveda z nemškim pri-
pisom naznanilo, da bo od 15. marca
daje zopet redno vozil vsak voz
dalje od Samassove vile pa do do-
jenjskega kolodvora vsakih 7 in pol
minut. Prej ugodišči tej želji občins-
skega sveta ni bilo mogoče. — Se
vzame na znanje.

C. kr. deželna vlada je ugodila
pritožbi Avgusta Webra v zadevi
prenosa gostilniške koncesije Alojzija
Razbergerja v hiši št. 12 v Hrenovih
ulicah. Ker bi bil rekurs proti tej
odločbi deželne vlade najbrž brez
uspešne, predlaga župan, da se rekurs
opusti. — Sprejeto.

Mestno načelstvo v Zagrebu je
doposlalo poročilo o mestnem gospo-
darstvu, ki je občinskim svetnikom
na razpolago v mestnem arhivu.

Volitev podžupana.

Predno preide občinski svet k
volitvi podžupana, se oglašajo k besedi
obč. svetnik Kozak, zatrjujejoč, da
smatra za svojo dolžnost, da izreče
odstopišnemu podžupanu, s katerim
je deloval skupno od 1. 1895, zlasti
v imenu obrtnikov svojo hvaležnost
za njegovo plodonosno delovanje v
korist meščanstva. Slava takemu
možu, in le želeči, da bi njegov
naslednik deloval ravno tako v bla-
gor meščanstva, kakor je on. (Odo-
bravanje.)

Župan si izprosi dovoljenje, da
na primeren način sporoči g. dr.
Karlju vit. Bleiweisu to zahtevo, ka-
tera se zabeleži tudi v zapisniku.

Nadalje pa izvaja, da je v zmislu
§§ 19 in 22 občinskega reda potrebno,
da se tekem 14 dni po izpriznitvi
mesta podžupana voli novi podžupan.
Voli se vselej za eno leto. Da je vo-
litev veljavna, je treba, da ste nav-
zoči najmanj dve tretjini vseh ob-
činskih svetnikov. Župan prečita to-
zadavne določbe občinskega volilnega
reda, konstatira, da je navzočih 26
članov občinskega sveta in imenuje
za skrutinatorja obč. svetnika Kneza
in Lenčeta.

Oddanih je bilo pri volitvi 26
glasov od katerih je dobil 25 glasov

dr. Ivan Tavčar,

ki je s tem izvoljen za podžupana.
(Odobranje!) Obč. svetnik dr.
Oražen je dobil 1 glas.

Dr. Tavčar izjavi, da sprejme
izvolitev, ker smatra to za nekako
odlikovanje, ki gre samo po sebi naj-
starejšemu članu obč. sveta za žu-
panem. Obljublja, da bo vestno iz-
polnjeval dolžnosti kot podžupan.
(Odobranje!)

Na županov predlog se izvoli
tudi podžupan dr. Tavčar v megli-
stratni odsek namesto bivšega pod-
župana.
Ker je obč. svetn. dr. Oražen
naznanil v sadnji seji, da izstopa iz
upravnega sveta Mestne hranilnice,
je treba voliti na njegovo mesto dru-

Studentovskih ulicah.

Ljubljanska povest.

(Dalje.)

Grof Attems se je z običajno
svojo ravnodušno malomarnostjo
približal grofici Lici in baronu Le-
onu. Držal je roke v žepu in počasi
hodil, kakor bi vlekel za seboj noge,
in njegov topi obraz ni kar nič ka-
zal, da bi bil kaj slišal pogovora
njegove žene z baronom Leonom.
Toda trenotek, ko je stopil grof
Attems na hodnik, je bil vendar ta-
ko kritičen, da je Leon popolnoma
izgubil prisotnost duha in ni vedel
ne kaj bi storil, ne kaj bi rekel.

»Ah, ravno prav, da si prišel,«
je vzkliknila grofica Lici in je z ro-
ko pozdravila svojega moža, prav
kakor da je imela najnedolžnejši po-
govor z Leonom. Baron Plass mi je
ravnokar zaupal malo srčno tajnost
in me vprašal za svet, no, in ker po-
znaš ti bolje svet kakor jaz, mu boš
tudi laglje svetoval.

Leon je strmel nad hladnokrv-
nostjo grofice Lici. Nikdar bi ne bil
verjel, da zamore kaka ženska v ta-
kem slučajju biti tako bistroumna in
preudarna, da bi zamogla s popolno
sigurnostjo obvladati samo sebe.

»Najprej je treba vedeti, za kaj
se gre,« je nosljaj grof Attems. »Do-
bri sveti niso tako poceni, kakor se
navadno misli.«

»O, nič tragičnega ni, prav
vsakdanja stvar,« je hitela pripove-
dovati grofica Lici. »Preračunjena

naivnost preprostega dekleta je pre-
motila barona Plassa. Helena ga je
vnela v svoje zanke... kako daleč
sta že prišla, mi seveda ni znano...«

Hoteč se masčevati nad Heleno
in jo vprico svojega moža kar mogo-
če ogrditi, je grofica Lici govorila s
toliko hudobnostjo, da je Leonu vzi-
pela kri.

»Dovolite milostiva grofica,« je
rekel ostro, »da odločno zavrnem ta-
ko natolečevanje vse časti vrednega
dekleta. Helena mi ni nastavljala
nobelih zank in me tudi ni mogla
vanje vjeti. Moji nameni so resni in
pošteni.«

»Ne zamerite Lici, da se je tako
slabo izrazila,« je začel grof Attems
miriti barona Plassa. »Saj jo pozna-
te... ekscentrična je... iz enega
ekstreme zaide v drugega... in v
ženitovanjskih stvarih ima uprav
predpotopno konservativne nazore.
Torej je nikar ne poslušajte.«

»Ravnajte se le po nasvetih
mojega moža,« je porogljivo siknila
grofica Lici, in ježno odhitela s hod-
nika v garderobne prestore, dočim
je grof Attems prijel Leona pod ro-
ko in začel z njim hoditi po hodniku
gor in dol.

»Priatelj — meni lahko resni-
čno zaupate,« je rekel grof Attems
in dober svet vam bom tudi lahko
dal, saj sem dosti dolgo oženjen in
poznam zakonsko srečo.«

To je bilo rečeno z neko tiho
lahno ironijo, ki jo je bilo komaj za-
paziti, ki pa Leonu ni ušla. Začuden
je po strani pogledal svojega spremljevalca in prvič ga je spletela mi-

sel, da grof morda le ni tisti indo-
lentni, zaslepljeni in lahkoverni so-
prog, kakor se je vobče mislilo, mar-
več da se le dela, kakor bi ničesar ne
videl in ničesar ne pojnil, ker si ho-
če ohraniti mir in se obvarovati
škandalov če tudi na stroške svoje
zakonske sreče.

»Torej — kaj je z našo Heleno?«
je vprašal grof Attems. »Če vam
bom mogel čestitati, bom to storil iz
vsega srca.«

»Hvala za te besede,« je dejal
baron Leon in je potem grofu
Attemsu vse povedal o svoji ljubez-
ni do Helene.

Grofica Lici je razdražena in
razburjena vsled ostrega odgovora
barona Leona prihitela v garderobe.
Leonov odgovor jo je skelet in pe-
kel, kakaj posnela je iz njega, da od-
klanja njene ljubezenske ponudbe in
da je njegovo srce zanj izgubljeno,
ker resnično ljubi Heleno.

V garderobi je bila samo Hele-
na. Ko jo je grofica Lici zagledala,
se ji je razgrela kri. Helena je v svo-
ji črni do vrata segajoči preskromni
obleki izgledala tako ljubka, nedolž-
na in presrečna, da se je v sren grofi-
ce Lici poleg užaljenega samoljubja
in ljubosumnosti oglasila tudi stru-
pena zavist. Grofica je čutila, da te-
ga ubožnega, a plemenitega dekleta
ne more doseči, da stoji Helena viso-
ko nad njo in to je še razplamtelo
njene strasti.

»Govoriti imam z vami,« je rek-
la zapovedujoče.

»Na razpolaganje sem vam, mi-
lostiva grofica,« je spoštljivo, a ven-

gaga upravnega svetnika. Personalni in pravni odsek sta se posvetovala o tem in poročevalci obd. svet. Mihojnojca predlagata, da se iznova izvoli obd. svet. dr. Oražen. — Sprejeto.

Izprememba pravil „Mestne hranilnice“

Glede na ustanovitev kreditnega društva pri „Mestni hranilnici“ zahteva ministrstvo notranjih zadev, da se primerno izpremeni nekatere točke pravil „Mestne hranilnice“ ter se poroča o tem potom deželne vlade ministrstvu in obenem priloži dokazila, da sta bili seji občinskega sveta, v kateri se je sklenila ustanovitev kreditnega društva, in tudi današnja seja, v kateri se sprejme izprememba pravil, sklepni. V imenu pravnega odseka poroča o zadevi obd. svetnik dr. Triller ter pripoča, da se zahtevi ministrstva ugodijo, ker zadeva stvarle nekatere stilistične in formalne izpremembe. Sprejeto.

Poročila finančnega odseka.

Poročevalci obd. svetnik Knez poroča o prošnji trdke g. Löwenfeld, da bi ji občina ljubljanska dala v najem občinski svet tik kolodvora državne železnice v svrhu skladišča lesa. Trdka bi rabila ta svet, ki meri 2583 m², vsaj pet let. Finančni odsek ne more priporočati, da bi se ugodilo tej želji, ker je svet na prodaj in bi oddaja v najem neugodno vplivala na ceno pri eventualni prodaji sveta. Če trdka rabi ta svet, naj ga odkupi od mestne občine in sicer za kupno ceno K 4 za m². — Sprejeto.

Isti poročevalci poročajo o ponudbi Elije Predoviča za odkup parcele št. 76/2 kat. obd. Poljanski predmestje ob Poljanski cesti. Svet meri 922 m² in ponudnik je ponudil za kvadratmeter 4 K. Svet je za mestno občino neporaben, in ker je ponujena kupna cena zelo ugodna — svoj čas je kupila občina svet za ceno 76 h m² — predlaga finančni odsek, da se sprejme ponudba s pripombo, da ponudnik trpi tudi stroške kupne pogodbe in prepisa. — Sprejeto.

Stavbne zadeve.

Poročevalci obd. svetnik Hanuš poročajo o prizivu Antona Dečmana proti odloku mestnega magistrata, s katerim se je podelilo Mariji Kozeljevi stavbno dovolilo za zgradbo trinadstropne hiše na voglu Elizabetne ceste in Ciril Metodove ulice. Priziv podarja, da so vse druge stavbe v Elizabetni ulici le dvonadstropne, trinadstropna hiša bi bila z njimi v nesoglasju in je tudi previsoka z ozirom na širjavo 12 m Ciril-Metodovih ulic. Odsek predlaga, da se priziv odkloni kot neutemeljen, ker prizivnik pred vsem ni neposredni sosed graditeljice, ker se je svoj čas sklenilo, da se naj v tem bloku grade vsaj dvonadstropne hiše in se ni izključilo trinadstropnih in je trinadstropna zgradba mogoča tudi po stavbnem redu, kajti Ciril-Metodova ulica je široka 14 m, ne pa samo 12. Priziv se zavrne.

Restavracija na Gradu

V imenu olupševalnega odseka poročajo obd. svetnik Mallo o županovem dopisu glede predloga občinskega sveta Šubica o napravi provizorične restavracije na ljubljanskem Gradu. Gosliničar, ki bi prevzel restavracijo dokler se grad ne preuredi, naj bi napravil na svoje stroške verando, občina naj bi pa preskrbela za razsvetljavo dohodov in razgledne steze. Seveda bi bilo pred vsem treba poskrbeti tudi za vodo, ali ker mestni vodovod žene samo do Osoj, bi se morala tamkaj napraviti črpalnica, ki bi dvigala vodo na grad. Ker bi to in pa razsvetljava dohoda z obeh strani, iz Studentovskih ulic in Rebri stala okroglo 10 000 K, je stvar le predloga za tak provizorij, zato predlaga odsek, da naj se sicer napravi restavracija, gosliničar naj napravi verando na svoje stroške, občina mu pa prepusti svet in klet brezplačno, preskrbi za električno razsvetljavo dohoda iz Studentovskih ulic ter popravi grajski vodnjak, ki ima prav dobro vodo. Stroški naj se pokrijejo iz skupila za zemljišče ob državni železnici. — Sprejeto.

Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, zaključijo župani javno sejo ter sledi nato tajna seja.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 8. marca.

— **Vojaštvo in kazinotje.** Danes nima vojaštvo v Ljubljani vnetejših prijateljev, kakor so kazinotje. Sicer še ni dolgo tega, ko je vojaško poveljstvo prepovedalo celo vojaški godbi sodelovanje pri različnih kazinskih prireditvah in ko se je prepovedala vojaštvu udeležba pri takih nemških prireditvah, toda to je zdaj vse pozabljeno. Kar sta bila 20. septembra dva Slovence ustreljena, osem jih je pa bilo težko ranjenih, so kazinotje kar do blaznosti zaljubljeni v vojaštvo. V tej zaljubljenosti jim je

seveda vsako sredstvo dobro, da bi vojaštvo vojaštvo zoper Slovence. Zdaj iskoriščajo izdano prepoved, da vojaštvo ne sme obiskovati „Nar. doma“. Ta stvar, ki je bila doslej nekam skrivnostna, zadobiva vse bolj zanimiv značaj. Na veselico narodne delavske organizacije je prišel frajtar tukajšnjih domobranov Hlebš. Ta je znan fanatičen socialni demokrat in zagrizen sovražnik narodne delavske organizacije. Prišel je v „Narodni dom“ kot voluh in morda tudi kot agent provocateur socialnih demokratov, ki jim je narodna delavska organizacija seveda na poti in ki skušajo na vse načine, da bi jo oblatili, ogrdili in kompromitirali. Tega Hlebša so na veselici spoznali in so ga ven vrgli, in ta socialni demokrat je vojaški oblasti natvezil, da se je vpilo živela Srbija. Niti policijski organi, niti kdo drugi je kaj takega slišal, ne enega člona ni, ki bi mogel Hlebšovo ovadbo potrditi — Hlebš si je iz socialno-demokratskega sovraštva do narodne delavske organizacije kratkoma izmislil vse to, kar je vojaški oblasti ovadil. Vojaška oblast je na to oficirjem in vojakom prepovedala obisk „Nar. doma“. Pa vse kaže, da je bila to le pretveza, dobrodošla pretveza, da vojaška oblast sama Hlebšu nič ne verjame, najmanj da je ta socialni demokrat postal patrijot, nego da je izdala to prepoved, ker so bili na razne predpustne priredbe vabljeni pač oficirji različnih polkov, ne pa tudi oficirji pešpolka št. 27. Pravi vzrok prepovedi je to, da oficirji pešpolka št. 27 niso bili vabljeni. To skušajo zdaj kazinotje po starem običaju izkoristiti. Svobodno jim! Saj je vendar prezanimivo gledati to družbo, ki je še pred nekaj meseci prisegala na Schönererja in prisega zdaj na Wolfa, kako nastopa zdaj, dočim so bili pred 20. septembrom samo kazinske dame „militärfreundlich“.

— **Sodni inspektor agitator za Kranjsko hranilnico.** Meseca svečana inspiciranja sta nadsodni predsednik Pittreich in nadsodni svetnik Elsner ljubljansko sodišče. Gospod nadsodni svetnik Elsner, — kateri je bil za časa svojega službovanja v Ljubljani po zadržanju „Grazer Tagblatt“ „eine verlässliche feste Stütze des Deutschthums in Krain“ — je namignil sodnemu osebju nekako takole: „Ich will keine Politik treiben, aber es wäre vielleicht doch am Platze, wenn die Gelder einmal in der Mestna, das anderemal aber in der Krainischen Sparkasse angelegt werden würden.“ Poslanici, vprašajte justičnega ministra, če so taka navodila sodnega inspektorja dopuščena? Ta bi bila lepa, da bi smel sodni inspektor po svojih uradnih poslih opravljati priganjača Kranjski hranilnici! — **Posnemajmo jih!** Davčna administracija je pred kratkim vročila stavbniku Treotru nek uradni dopis, na katerega se je pa napravil pomotoma slovenski naslov. Treotov poslovodja ali kaj je že — pa ni hotel za svojega gospodarja sprejeti tega slovensko naslovljenega uradnega dopisa, temuž zahteval nemški naslov. Sluga je moral oditi z uradnim dopisom in mu dostaviti drugega z nemškim naslovom. In mi Slovenci storimo ravno tako, kadar se nam določi nemško naslovljeni dopisi!

— **Obdita prošnja za pomiloščenje.** Arnost Windišer je bil, kakor znano, pred ljubljanskim deželnim sodiščem obsojen na 6 mesecev težke ječe zaradi septembrskih dogodkov. Vložil je na cesarja prošnjo za pomiloščenje, katera prošnja pa ni bila uslišana. Ker je Windišer hudo bolan na pljučih — k shujšanju njegove boleznijo so mnogo pripomogli septembrski dogodki — žel se je zdraviti v Dubrovniku. Škoda bi bilo za tega vrliga mladeniča, da bi ga v najlepših letih ugrabila bela žena. Upajmo, da se to ne zgodi!

— **Gosp. Jul. Mazzellu** so priredili njegovi sovaščani, ko se je vrnil prost domov, krasen in prirsčen sprejem. Fao uro daleč mu je šla nasproti cela vas, mlado in staro, in velika množica ljudi iz bližnje okolice. Z zastavami in bakljami so ga pričakovali in ko je prišel v pozni noči še, ni bilo veselja konec. Vse se je radovalo, solze veselja so se lesketale ljudem v očeh in tako, so ga sprejeli med petjem in godbo domov. Tako ljubi ljudstvo onega, ki se bojuje za njegove pravice. Vsi so se čutili, da je on žrtve onih, ki hočejo kmeta izkoriščati za svoje namene in milo je bilo je bilo včasih videti, kako so hodili tekom leta, kar je trpela preizkava kmetje tolažit svojega voditelja in oni, ki jih ne gane kmalu vsaka stvar, so sedaj jokali od veselja, ko je bil njihov zastopnik prost. Kako mu je tudi drugo ljudstvo naklonjeno, se je videlo v Novem mestu; ko je bilo razglašeno, da je oproščen, ni bilo v nabito polni dvorani skoraj nobenega, kateremu se ne bi lesketale solze v očeh. Našemu vrlému prvo-

boritlju pa kličemo: Naprej na staro pravdo.

— **V Ljubljani** so bili včeraj bivši srbski naučni minister in skupščinski poslanec P. Marinković ter poslanca J. Joksimovič (samostalni radikalci) in Kaclerovič (socialisti). Ogleдали so si „Narodni dom“, magistrat, št. Jakobsko dekliško šolo, šenklaško cerkev in nekatere zavode. Zvečer so bili v gledališču pri operi „Mascotte“. Danes zjutraj so se vrnili v Zagreb, kjer prisostvujejo „veleizdajniškemu“ procesu. Z ozirom na vladajoče razmere so se izogibali, da bi prišli v dotiko s katerimikoli političnimi osebami.

— **Vladna špijona** sta dva mlada fanta, ki sta stara komaj po 24 let in o katerih seveda nihče ne ne sluti, kaj da sta. Pozor pred njima! Eden izmed njiju pravi, da se piše Petrovič.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Jutri, v torek se ponavlja operi „Cavalleria rusticana“ in „Pagliacci“, ki sta toli izredno ugajali pri letošnji uprizoritvi. — Zaradi preoblasti slovenske Filharmonije s skušnjami za koncert Glasbene Matice so tekoči teden gledališke skušnje za opero „Onjegin“ nemogoče, zato se uprizori ta opera šele prihodnji teden.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj popoldne so igrali „Desetega brata“. V naslovni vlogi je debutiral gospod Milan Skrbinašek. Vpeljal se je srečno. Njegova igra nikakor ni diletantska, iz vsega nastopa se vidi, da je ta nekaj talenta, samo pretehu je govoril. — Ako smemo verjeti letos jako nezanesljivemu gledališkemu listu, se je hvala bogu zadnjič pela „Mascotte“. Po ložah je vladala grozna praznoba; najboljši dokaz na to skrajno bedasto, prastaro opereto. Igralo in pelo se je tako, kakor je pri reprizah že večnoma v navadi; nekateri so svoje vloge že pozabili ali se jih pa niso priučili in so vsled tega nastali parkrat prav mučni presledki. Vzlic temu je bilo nenavadno mnogo burnega seveda naročenega aplavza. Konstatirati moramo, da subreta, ki sicer pogosto prav običajno distonira, prozo nenavadno dobro govori, dokaz, da mora imeti izbornega, trudoljubnega učitelja proze, ki se z verno posvečuje poučevanju.

— **Koncert „Glasbene Matice“.** Koncert, ki ga priredi „Glasbena Matica“ v nedeljo dne 14. t. m. zvečer v veliki dvorani hotela „Union“ se priredi nalašč na ta dan, ker tedaj zboruje v Ljubljani „Zveza slovenskih pevskih društev“ ter se od vseh krajev izražajo želje, da naj bi se od poslanec posameznih pevskih društev na dan njih zborovanja nudila prilika slišati kake umetniške koncertne točke višje vrste. Koncert se vrši v nedeljo ob pol 8. uri zvečer. Vstopnice po 4, 3 ter 2 K ter stojišča po K 120 se dobivajo v prodaji v trafiki ge. Česarkove.

— **Cerale Franco-Allyrien.** Pravila tega društva leže pri deželnem predsedstvu in čakajo potrditve. Ker ni dvomiti, da bodo pravila potrjena, treba je pa ukreniti in pripraviti marsikaj, da se bo lahko pravočasno in brez zamude začelo društveno delovanje, zato vabi pripravljalni odbor vse dame in gospode, ki se za društvo zanimajo, na pogovor v sredo ob 8. zvečer v restavracijo „Narodnega doma“. Pripravljalni odbor prosi, naj se udeležijo tega sestanka vsi, ki mislijo društvu pristopiti, da se bo primerno vedelo, koliko bo društvo imelo članov in bo mogoče potem ukreniti glede prostorov in kar je sploh potreba.

— **Plesni večer „Sportnega kluba“**, ki se je vršil v soboto zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“, je uspel kar najsijajnejše. Dvorana, odlična s športnimi zastavami — rdeči pasovi in modra zvezda na belem polju — in emblemi, je kazala povsem športno lice. Takoj nad vhomom je bilo videti dvojce prekrizanih vesel, krmilo in sanke v sredi dvorane je pa visela skulder dvojka, blesteča se v električnih žarnicah. Velika dvorana je bila odločena edino le za ples, v obeh stranskih prostorih pa je bil nameščen bufet, jako okusno aranžiran, nadeč najfinjših delikates. Dale so ga na razpolago klubove dame, na čelu jim ga dr. Tavčarjeva in dr. Hudnikova. Plesa se je udeležil svet naprednega slovenskega meščanstva ljubljanskega, najodličnejša družba, na čelu ji župan Hribar in poslanci Knez, dr. Novak, Supančič, dr. Tavčar in dr. Triller, večinoma vsi s soprogami. Splošno se je udeležilo prireditve okrog 300 oseb, med njimi veliko števil klubovih članov v ličnem klubovem kroju — beli pantaloni, ravno tak telovnik, temno modra suknja in enaka čepica. Zastopano je bilo tudi ferijalno društvo „Sava“. Četvorke je plesalo okrog 50 parov. K plesu je svirala „Slov. Filharmonija“ pod vodstvom kapelnika G. Talicha. Zabava je bila veselo najanimiranejša in je potrajala do rane ure. Kakor smo že rekli, je

prireditve uspela v vsakem oziru kar najsijajnejše in prirediteljem moremo le častitati na njej s željo, da bi zopet kmalu zbrali slovensko občinstvo pod klubovim okriljem k taki ali enaki prireditvi. Vsekako je pokazal športni klub, da ima v svoji sredi moči, ki so vredne priznanja vsakega, tudi najrazvijačnejšega sportsmana.

— **Nova učna knjiga.** O. kr. naučno ministrstvo je odobrilo Josipa Brinarjevo „Slovensko čitanko za meščanske šole, II. del“. Knjiga izide v c. kr. zalogi šolskih knjig na Dunaju.

— **Odboralek „Narodne delavske organizacije“** javljamo, da se vrši danes ob 1/4 8. redna odborova seja. Ker so na dnevnem redu važni predlogi, se za udeležbo uljudno prosi. Tajništvo.

— **Občni zbor „Ljubljanske podružnice društva poštnih uradnikov“** bo v soboto, dne 13. sušca 1909 ob 8. zvečer v hotelu „Ilirija“.

— **O notarju g. Fr. Strafellu v Rogatcu** se je pisalo, da je v disciplinarni preiskavi. Kakor smo se in formirali, je ta vest popolnoma neresnična in ima notar gosp. Strafella, kakor malone vsi državljani, samo boj s finančno oblastjo zaradi dohodkov.

— **Nesreča v gozdu.** V Jelovcu na Štajerskem je ubilo pri sekanju dreves 18letno hčerko posestnika Eberl. Padla je med begom pred padajočim drevesom, katero jo je prehitelo in in zmečkalo.

— **Občini Slatini** je dovolilo ministrstvo, da se imenuje od sedaj naprej „Kopališče Rogaška Slatina“.

— **Laška realna gimnazija v Gorici.** „Vse doseže, kar mu drago“ — pa žal ne Slovenec marveč Lah na jugu. Predlog poslancev Faidutti in Bugatto za otvoritev laške realne gimnazije v Gorici je dež. šolski svet gorški sprejel in odobril ter s primernim priporočilom odposlal naučnemu ministrstvu.

— **Radi nepravosti** so zaprli včeraj v Trstu fotografa Dominika Engerta. Na zvijačen način je zvalil v stanovanje 2 nedoletna dečka ter jih hotel izrabljati za svoja umazana početja. Fantiča sta mu ušla in ga naznanila.

— **S šivanko si je prebodla oko** 4letna Roza Sancin v Trstu ko je šivala punčki obleko. Deklica bo brž kone oslepela.

— **Tretjič poskusil samomor.** Alojzij Železnik, roj. 26. febr. 1883 v Kranjski gori in pristojen v Radovljico, je obiskoval III. gimnazijski razred ter bil pozneje vojak. Leta 1907 je prišel na dopust in dobil službo pomožnega uradnika pri okrajni sodnji v Radovljici, kjer je tudi njegov oče za slugo. Pozneje je bil kot tak pri okrajnem glavarstvu v Radovljici, kjer je bil pred kratkim odpuščen. Kmalu na to se je vlegel na progno, da bi ga bil povozil vlak, kar se je bilo pa še pravočasno preprečilo. V petek ga je našel ležečega na potu za Koslerjevo pivovarno železniški inženir na levi roki s prerezanimi žilami. Ker je bila nevarnost, da mu odteče kri, so poklicali rešilni voz, s katerim so ga prepeljali v deželno bolnišnico. Ko je šel v soboto ob pol 8. zvečer neki poročnik po hodni poti na južni kolodvor, je zapazil kakih sto korakov od restavracije na notranji strani ograje nekega obešenca, kateremu je takoj prerazal vrstico, nato pa hitel naznaniti na kolodvoru službujočima policijskima organoma. Dospelši na lice mesta, sta uvidela, da je na snegu ležal neznanec sicer že kakor mrtvo bitje, a ima še v sebi luč življenja. Takoj sta ga prenesla v kolodvorsko stražnico, kjer sta ga spravila toliko k sebi, da se je zavedel in povedal, da je Alojzij Železnik in da je šele prišel iz bolnišnice. Imel je na levi roki še obvezano rano, katero si je prizadel prejšnji dan v samomorilnem namenu. Na zdravnikovo odredbo so ga zopet prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Rekonvalescent ključavničarski pomočnik Fran Cankar**, ki si je bil predpreteklo soboto v samomorilnem namenu zadal v svojem stanovanju na Dunajski cesti št. 6 v desno stran prsi dva strela, je preteklo soboto toliko okrevljal, da je zapustil deželno bolnišnico.

— **Slon poginil.** V soboto je poginil v hlevu pri „Avstrijskem cesarju“ slon Bergovega zoološkega cirkusa, vreden 8000 mark. Navedencu je v zadnjem času poginil že lev, leopard in neka roparska ptica. Škoda je razumno občutna.

— **Zatekel se je** k domobranskemu poročniku g. Petrinu pes jazbecar z znanmko 360. Lastnik ga dobi nazaj v domobranski vojašnici.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Macedonov in 15 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 25 Hrvatov.

— **Izgubljeno in najdeno.** Kontoristinja Marija Juvanovca je izgubila srebrno zapestnico s štiripersono deteljico. — Trgovski učence Ciril

Brajer je izgubil prost bankovec. — Šolski učence Josip Podkrajnik je našel siv telovnik. — Neža Drašlerjeva je našla poštno hranilnično knjižico, glasečo se na ime Dolencec. — Na južnem kolodvoru je bilo izglubljeno oziroma najdeno črna suknja, stare moške galoše, dežnik in moški klobuk.

Telefonska in brzojavna poročila.

Novi župan v Kostanjevici.

— **Kostanjevica** 8. marca. Za župana je bil v včerajšnji občinski seji znova izvoljen g. Lavoslav Bučar.

— **Železniški promet.**

— **Jesenice** 8. marca. Proga Trst-Jesenice-Celovec je zopet odprta.

— **Celovec** 8. marca. Tovorni promet na progi Južne železnice Celovec-Franzenfeste je zopet odprt.

— **Vladna izjava v parlamentu.**

— **Dunaj** 8. marca. V sobotnem ministrskem svetu so razpravljali o vladni izjavi, ki jo poda v imenu ministrstva baron Bienenrth v seji poslanske zbornice prihodno sredo. Seja je trajala tri ure. Korespondenca „Centrum“ javlja, da se bo baron Bienenrth v izjavi najprej dotaknil rekrutnega vprašanja ter pozval stranke naj v interesu države ne delajo ovir rekrutni predlogi. Napram Čehom in Jugoslovanom bo Bienenrth srmežljivo priznal, da je grešil ter jih skušal pridobiti z obljubo, da bo vlada strogo nevtralna in objektivno postopala po obstoječih zakonih. Odstavek glede zunanje politike se vstavi v izjavo v zadnjem trenutku.

— **Dalmatinski namestnik pri cesarju.**

— **Dunaj** 8. marca. Cesar je danes sprejel v posebni avdienci dalmatinskega namestnika Nikolo Nardellijsa.

— **O poslancu dr. Korošču.**

— **Dunaj** 8. marca. Slovenski klerikalni poslanci, ki so danes prispeli semkaj, izjavljajo, da dr. Korošec ni bil pooblaščen napram volitvi državnozbornskega predsednika zavzeti stališča, kakršnega je zavzel v svoji izjavi v nemških tistih. Istega mnenja so tudi slovenski napredni poslanci. O dr. Koroševi aferi bo razpravljala danes akcijski odbor „Slovenske enote“, jutri pa plenarna seja jugoslovanske „Narodne zveze“.

— **Kartelne banke.**

— **Dunaj** 8. marca. Pogajanja o kartelnih bankah niso imela uspeha. O stvari bo še razpravljali skupni ministrski svet, vendar pa se ni nadejati, da bi ta seja imela uspešen rezultat.

— **De schatta Lloydov predsednik.**

— **Dunaj**, 8. marca. Jutrišnja „Wiener Ztg.“ priobči imenovanje bivšega želez. ministra dr. pl. Derschatta za predsednika avstrijskega Lloydja. Derschatta je danes obvestil predsedstvo poslanske zbornice, da odloži svoj mandat.

— **Novi poljski minister-rojak.**

— **Dunaj**, 8. marca. Cesar je danes zaprisegel poslanca dr. Dulębo kot novega poljskega ministra rojaka.

— **Zopetni nemiri v Pragi.**

— **Praga**, 8. marca. Včeraj dopoldne so se prigodili na Vaclavskem trgu zopet manjši nemiri ki so se ponovili popoldne in proti večeru. Množica je zlasala par buršev, ki so preveč provokatorično nastopali. Sicer se ni zgodilo nič hudega.

— **Zolizanje med Srbijo in Bolgarske.**

— **Sofija**, 8. marca. »Kambana« javlja iz uradnega vira, da je Rusija nasvetovala bolgarski vladi, naj sklene s Srbijo prijateljsko vez in sicer na podlogi carinske unije. Bolgarska se je s Srbijo že jela pogajati in nadejati se je uspeha. Srbija z nteva po minimalnem tarifu prosti prevoz vseh svojih proizvodov v bolgarska pristanišča.

— **Dogodki v Perziji.**

— **Petrograd**, dne 8. marca. Iz Perzije dohajajo vznemirjajoče vesti, da ni izključeno, da bi Rusija ne bila prisiljena intervenirati. Ruski generalni konzul v Čulpi je obe perzijski stranki obvestil, da bo ruska armada prekoračila mejo, ako obe prepirajoči se stranki ne umakneta svojih vojev iz obmejnih pokrajin.

— **Med Srbijo in Avstro-Ogrsko.**

— **Berolin**, 8. marca. »Lokalauzeiger« priobči razgovor z nekim uglednim avstrijskim diplomatom. Ta diplomat je mnenja, da bodo odnošaji med Avstro-Ogrsko in Srbijo postali akutni šele 31. t. m., ka poteče avstro-srbski trgovinski provizorij. Po tem terminu bo Avstro-Ogrska zahtevala točen odgovor od Srbije, kaj da pravzaprav namerala. Od tega odgovora bo odvisen nadaljni razvoj dogodkov. Ako bo odgovor nejasen, potem se je nadejati primernih posledic. Vsekakor pa je položaj že sedaj velekritičen.

Forman proti **nahodu**
Štadjica 40 vln.
Po vseh lekarnah.
Učinek presenetljiv. Ob pričetku naboda
skoro nemoljiv uspeh. 1018-1

litne cene Budimpešti
8. marca 1909

Pšenica za april 1909	za 50 kg K	13 69
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K	11 41
Rž za april	za 50 kg K	10 47
Koruzna za maj	za 50 kg K	7 55
Oves za april	za 50 kg K	8 81

Efekt v.
10 vin višje

Meteorološko poročilo.

Vikna nad morjem 306 2. Srednji zračni tlak 736 0 mm.

marca	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
6.	9. zv.	733 8	-2 1	brezvetr.	jasno
7.	7. zv.	732 6	-7 1		megla
8.	2. pop.	730 9	-4 0	sl. jvzhod	pol. obl.
9.	9. zv.	730 9	-0 3	sl. vzhod	jasno
10.	7. zv.	728 1	0 1	sl. szah.	oblačno
11.	2. pop.	726 7	2 3	sr. szv.	

Srednja včerajšnja in predvčerajšnja temperatura 0 2° in -1 1°; norm. 2 1° in 2 2° Padavina v 24 urah 0 0 in mm 0 0 mm.

Mesečna soba

se odda takoj v Vegovih ulicah št. 12/II. 1011 2

Absolvent

trgovske šole Mahrove, ki je z dobrim uspehom dovršil inteligentni izpit, želi primerne mesto. 599-2
Navedenec je več slovensčine, nemščine, hrvaščine in italijanščine.
Naslov pove uprav. „Sl. Nar.“

:: Silijno-mlečno ::
:: milo ::
Najboljše milo za kožo
in proti pegam!
Dobiva se povsod!
964 1

Še nekaj

593 14

vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro vzdržanih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po **primerni ceni** trdka

M. Rosner in drug
veležanjska sadja v Ljubljani
poleg Kosterjeve pivovarne.

Št. 1836/V. u. 10 6 1

Ustanove za invalide.

Pri ljubljanskem mestnem magistratu je izpraznjenih 5 mest ustanov za krajske invalide, vsako po 63 K na leto.

Do teh ustanovnih mest imajo pravico bivši vojaki, ki so vsled vojaške službe postali nesposobni za delo in zaslužek, in so ubogi ter lepega vedenja.

Prošnje za podelitev teh ustanovnih mest morajo biti opremljene z dokazili o stanu, starosti, uboštvu, vedenju in vojaškem službovanju ter nesposobnosti za delo in zaslužek in jih je vlagati

do 20. aprila t. l.

pri podpisnem mestnem magistratu ali pa pri pristojnem o. kr. okrajnem glavarstvu.

Mestni magistrat Ljubljanski
dne 2. marca 1909.

Gostilna

prav dobro idoča, sraven tvornice v večjem kraju, se iz proste roke preda na Spodnjem Štajerskem. Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 937-2

Iščo se

zemljemerec

za razdelitev zadržnega zemljišča katastralne občine Dolenje.

Ponudbe je poslati županstvu Jelšane v Istri. 1013-1

Založništvo

Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar so izšle v najinem založništvo:

Guy de Maupassant: NOVELE.

Debeluška; Oskrbnik; Vrvica; Morilce; Srečanje; Končano; Pijavec; Nekdaj; Pismo, ki so ga našli pri utopljenem; Poleno; Resnica dogodka; Razbita ladja.

Iz francoščine preložil

dr. IVO ŠORLI.

Dr. Ivo Šorli, že najbolje znan kot samostojen pesnik, nudi s svojo knjigo izborn prevod najlepših novel odličnega Francoza Guy de Maupassanta, ki jih bodo radi čitali v slovenskih krogih. 932 4

8, 220 strani. Brosirane 3 K, eleg. vezane 4 K.

Reprezentacije zmožen

1019

potovalni zastopnik se išče

za razpečavanje modernega pisarniškega predmeta proti visoki plači za Kranjsko, Trst in Primorje. Pogoji je zmerna kavcija, takisto popolno znanje obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi.

Ponudbe pod „Zastopnik 111“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Štev. 13.

1014

Razpis.

Razpisujejo se na 2,684 390 kron 84 h proračuna

delo za osušitev Ljubljanskega barja,

ki bistveno obsegajo poglobitev Ljubljani in Gruberjevega kanala in vsled tega potrebno napravo tlakovanj in obreznega zidovja.

Stavbni operat, ki vsebuje načrte (izvzemši prečne profile), splošne in posebne pogoje in formalije za zaznamek enotnih cen, za sumarni proračun in za ponudbo se dobivajo proti plačilu 70 kron pri stavbnem vodstvu za osušitev barja v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 12, II. nadstropje, kjer so tudi razgrnjeni na vpogled prečni profili za poglobitev Ljubljani in Gruberjevega kanala.

Ponudbam je pridejati potrdilo o varščini v znesku 100 000 kron, ki jo je vložiti pri deželni blagajnici v Ljubljani.

Po za to odločenem vzorcu sestavljene ponudbe se morajo vložiti

do dne 30. aprila 1909, 10. ure dopoldne

pri komisiji za osušitev barja v Ljubljani (deželnovladno poslopje II. nadstropje, oddelk I)

Komisija za osušitev barja

v Ljubljani, dne 5. marca 1909

Predsednik: Schwarz s. r.

Knjigovez

izurjen in spreten delavec, energičen in resen v poslovanju,

se takoj sprejme.

Pismene ponudbe s pričevali na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod „E. R. 1000“. 1003 2

Kavarna

„Leon“

na Starem trgu št. 30.

je vsaki dan
uso noč odprta.

592 24

V kavarni je

električni klavir.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

Anton Zupančič

951 3

Ljubljana Slomtkove ulice št. 31 Ljubljana

vljudno naznanja slav. občinstvu, da je otvoril na novo urejeno

knjigoveznico

Zato se vdano priporoča za vsakršna v to stroko spadajoča dela.

Priporočam za spomladansko sezijo

svojo popolnoma sortirano zalogo

1001-2

izgotovljenih oblek

za gospode, dame, dečke, deklice in otroke

— v najmodernejših vzorcih in kroju, po zmerno nizkih cenah. —

O. Bernatovič — „Angleško skladišče oblek“

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Razpis službe.

Pri Mestni hranilnici ljubljanske je oddati novo ustanovljeno mesto

stalnega pisarničnega ravnatelja

s temeljno plačo letnih 7200 K, s pravico do petih štiriletnic po 1000 K in s stanarino letnih 1200 K, ali pa mesto te, z naturalnim stanovanjem

Prošnji za to mesto morajo biti absolvirani juristi in morajo izkazati večletno juridično prakso. Vežbati se morajo na svoje troške skozi devet mesecev v banki oziroma večji hranilnici, ki jo določi Mestna hranilnica ljubljanska.

Ako prošnji ni še izurjen v zemljekojnem poslovanju, se mora tudi na svoje troške vežbati skozi tri mesece v kaki notarski ali odvetniški pisarni.

S potrebnimi dokazili, zlasti tudi o starosti, domovinstvu, krepkem zdravju in znanju jezikov opremljene prošnje je pri podpis. ravnateljstvu vlagati do dne 30. aprila t. l.

V Ljubljani, dne 4. sušca 1909.

1015 1

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Najboljša pristna vina

(vipavska, dolenjska, goriška, istrska, sploh iz vseh priznanih slovenskih vinorejskih krajev), pridelana od članov vinorejskih zadrug, se dobe po ugodnih cenah pri

Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani.

Agenti

929 2

spretni in solidni, se ob najvišji proviziji sprejmo za more vilo renomirane izdelke: lesene ruloje in zaluzije.

Ernest Geyer, Braunau, Češko.

Razglas.

Mestno županstvo v Radovljici razglasa, da je

semenj

ki bi se imel vršiti dne 12. marca, preložen vsled visokega snega na dan 27. marca 1909.

Mestno županstvo v Radovljici dne 7. marca 1909. 1020

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si slavnem občinstvu vljudno naznaniti, da sem z današnjim dnem otvorila v Prešernovih ulicah v hiši Mestne hranilnice svoj

modni salon za dame

(prej trgovina J. S. Benedikt).

Založila sem se z najizbornejšim blagom te stroke in prosim slavno občinstvo blagohotnega mnogobrojnega poseta za zagotovilo, da bom v vsakem oziru vsem p. n. cenjenim svojim odjemalcem kar najbolje postregla.

Opozarjam tudi že sedaj, da bom vsestransko založena z vsemi potrebnostmi za bližajočo se spomladansko in poletno sezono ter da pridejo v kratkem izbrano lepi modeli.

1017-1

M. Sedej-Strnad.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Splitu.

Podružnica v Celovcu.

Podružnica v Trstu.

14-16

Del. glavica K 2.000.000.

Stritarjeve ulice št. 2.

Rezervni fond K 300.000.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.